

Gömbös Gyula és a munkásság.

Gömbös Gyula és Sztranyavszky Sándor Miskolcson.

Mult hó 22-én kedden Miskolcson a Nemzeti Egység pártja zászlóbontó gyűlést tartott. Erre leutazott Gömbös Gyula miniszterelnök, akit utjába elkísért Sztranyavszky Sándor dr. képviselőnk, a párt elnöke és számos képviselő valamint a TESz negyventagu küldöttsége.

A miniszterelnök zászlóbontó beszédjéből kiragadjuk az alábbiakat, mint amely városunk és vidékének is szól:

— Egységet hirdetem s a nemzeti egység pártja címet adtam annak a pártnak is, amelynek most élén én állok, mert ez a programom. Amikor a képviselőházban bemutatkoztam, nem a szokásos stílust választottam, hanem azonnal a magyar munkássághoz fordultam, mert úgy éreztem, hogy a magyar munkásság politikai multja alapján nincs benne a nemzeti egységben.

— Elismertem lojálisan azt, hogy abban, hogy a szociáldemokrácia, általában a baloldali irányzatok lábra tudtak kapni, mi magunk is hibásak voltunk. A töke és a munka közötti harcban egyoldalú tökevédelemre helyezkedtünk, s nem törődtünk a munkássággal oly mértékben, amint az néhány kivételtől eltekintve, kötelességünk lett volna. Nem tudom másként elképzelni a magyar társadalmat, mint úgy, hogy a munkás egyenrangú félként szerepeljen benne, s ő is ugyanazoktól az eszméktől hevítve építse a magyar hazát. A munkásnak nem lehet különállása akkor, amikor nemzeti politikáról van szó, s a tökének is testvérként kell ke-

zelni azt, aki a tökét szolgálja. Ez kölcsönös aldozatokat kíván; a szociáldemokrata munkásság részéről azt, hogy nemzetivé váljon s a családot, királyt és hazát s mindazokat az ősi intézményeket, amelyeket évezredek keresztül ővtünk, velünk együtt kívánja fenntartani és átmenteni a jövőre. Tudom a magyar munkásról, hogy szíve mélyén magyar maradt most is. A politikai elvakultság azonban eltérítette attól, hogy bátran és merészen hirdesse, hogy a trikolór neki épp olyan szent, mint nekem. Amikor tehát itt, a magyar Ruh-vidéken megjelenek, elsősorban ismét a magyar munkásokhoz fordulok, s testvéri jobbot nyújtok neki egy jövő reményében. (Helyeslés és eljenzés.)

— A tökét állandóan ostromozzuk és ostromozzák olyanok is, akik a kérdést nem értik. Világosan megmondtam, hogy a magántulajdon szentségének elve alapján állok és kapitalista vagyok. Különösképpen azért hangoztatom ezt, mert láttam, hogy a polgárság az utolsó években megint fejlődgette jár, s kényelmi szempontokból visszahúzódott és várta az eseményeket. A polgári gondolatnak, de nem a gyáva polgárnak akarok miniszterelnöke lenni. A polgárságnak látni kell, hogy az a baloldal, amely eszméi ellen tör, hatalmas szervezetséggel rendelkezik. A polgárságnak, amely fel akarja venni a harcot ezzel a fronttal, egységesen és szervezetten kell fellépnie.

— Nem szabad kicsinyes szempontokból differenciákat keresni. A polgárság, amely frak-

Magyar Testvérek!

A Salgótarjáni Társadalmi Egyesületek

a „TESz.” rendezésében 1932. december hó 4-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Róm. Kath. Olvasókör nagytermében **nagybányai vitéz HORTHY MIKLÓS** kormányzó ur Ófömlétsága névnapja alkalmával, tiszteletére

ÜNNEPÉLYT

rendez.

M Ű S O R:

1. **Hiszkegy.** Énekli a Róm. Kath. Olvasókör dalárdája Schmelzer Miklós karnagy vezetésével.
2. **Magyar ének 1919-ben.** Szavalja Donászy Magda urkölgy.
3. **Kacsóh P.: Rákóczy megtérése.** Énekli Erlich Józsefné urnő. Zongorán kíséri Röder Alfréd.
4. **Ünnepi beszéd.** Tartja dr. Vilmon Gyula városi tisztiorvos.

5. **Erkel: Bánk-Bánjából részletek.** Előadja a bányatárs. zenekar Vilezsál Richárd karnagy vezetésével.
6. **Végvári: Eredj ha tudsz.** Szavalja Kovács Sándor.
7. **Sztára S.: Magyar zsoldár.** Énekli a Róm. Kath. Olvasókör dalárdája Schmelzer Miklós karnagy vezetésével.
8. **Himnusz.** Játssza a btárs. zenekar Vilezsál Richárd karnagy vezetésével.

Az első magyar ember ünneplésekor forrjanak össze a magyar szívek! Legyünk egyek az ünneplésben, hogy egyek lehessünk a teltek idején is.

a „TESz.,” salgótarjáni kerületének ELNÖKSÉGE.

ciókra bomolva alsóbbrendű életet él a szervezett társadalommal szemben, hiába akarja megvédeni a maga frontját, át fogják törni azt. Éppen ezért a polgári gondolat jegyében jelentem meg itt s felhívom a polgárságot, hogy szervezkedjék egységesen s találjuk meg azt a közös vezetőt, amelyen a világszemlélet szempontjából is elindulhatunk.

— Ami a tökét illeti, azt mondom, hogy igazi fejlődést csak egyéni kezdeményezéstől várhatunk. Nem vagyok barátja sem az állam tulzott gazdasági szereplésének s nem vagyok híve a köztölt gazdálkodási rendnek sem, amely elnyomja a tehetséget és a kezdeményezést. Azt akarom, hogy erősödjék az, aki szorgalmas és tehetséges, ez a természet rendje

is, minden nivellálás lefelécsuszást jelent. A természetnek sem stílusa az egyformaság, a természet a hasonlóság elvén épül fel. Bizonyos nemzeti érdekek által szabott határok között szeretem az egyéni stílust s ez vonatkozik a tökére is.

— Azt a tökét, amely beleilleszkedik a nemzeti termelőmunkába s tényleg az összesség érdekét kívánja szolgálni, amely — furcsán hangzik — bizonyos önzetlenség fölött rendelkezik, istápolni vagyok hajlandó, az a töke azonban, amely a máról-holnapra való meggazdagodás stílusát vallja, amely kegyetlen, amely a maga érdekét a nemzet összességének érdeke fölé akarja helyezni, bennem ellenséget fog találni. Nem ismerem kötöttséget semilyen irányban. Szabadon megyek a magam

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Amerikai furcsaságok.

Irta: Hegyi Pál.
(II.)

Nehéz elmondani azt a szeretet és ragaszkodást, azt a figyelmet és szolgálathatóságot, melyet az újjáépítés szakadt magyarok tanúsítanak az óhaza és annak fiai iránt. Mindenütt, ahol olimpiikonjaink megfordultak, már megérkezésükkor az állomásokon várták őket, autóikkal egész nap a rendelkezésükre álltak, minden megmutogattak, amit megnézésre érdemesnek tartottak s mindezért csak azt kívánták, hogy régi hazájukról, Magyarországról, ittlevő rokonaikról és ismerőseikről hallhassanak valamit. Mind-egyikükben, még azokban is, kik már évtizedekkel ezelőtt költöztek ki az Egyesült Államokba él még ma is a titkos vágy, hogy Magyarországra hazajöjjenek, vagy legalább hosszabb időre hazalátogassanak. A mai gazdasági világválság, mely Amerikában majdnem ugyanugy érezhető, mint nálunk, a legtöbbjét megakadályozza tervének végrehajtásában.

Az amerikai magyarok honvágyát és a benszülött telivér jankeek irántunk, magyarok iránt tanúsított érdeklődését és rokonszenvét nagyon ügyesen használta ki az olimpiai csapatunk vezetősége akkor, midőn minden eszközt felhasználta arra, hogy Hazánknak propagandát csináljon. A vízpolócsapat 10.000 drb. magyarul és angolul megírt füzetet vitt ma-

gával, mely részint ugyan a magyar vízpolócsapat történetét ismertette, de amelyben a polócsapat tagjainak fényképén kívül néhány igen szép magyarországi tájkép, valamint Budapestnek és Magyarországnak rövid ismertetése is benne volt. A kis füzetnek példátlan sikere volt, mindenki kért belőle, aki csak tudomást szerzett róla s ha tizszer annyi lett volna, akkor is kevés lett volna. Ezen kívül vittek ki még sok más propaganda füzetet. Az „Ibusz”-éit, Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi irodájának kiadványait stb. stb. A legjobb propaganda azonban az olimpiikonjaink által elért eredmények voltak. Olimpiai reprezentánsaink minden általuk adott autogrammmel leodairták, hogy Hungary, (Magyarország) s miután Amerikában az autogramgyűjtés valóságos epidémia, erre igazán bőven volt alkalmuk.

A meghatottságnál csak a meglepődésük volt nagyobb fiainknak, mikor először találkoztak amerikai magyarokkal. Hogy valaki rosszul beszéljen németül, franciául, vagy angolul, az nekünk, a mi fiúinknek nem szokatlan s a nagy külföldi nemzetek fiai is megszokták, hogy az idegenek az ő nyelvükön többé-kevésbé rosszul beszéljenek.

Egészen különös volt azonban a fül számára az angol dialektusban való magyar beszéd, hallani magyar szót törve, gondolkodva, míg egy-egy kifejezés az eszükbe jutott. Dicséretükre legyen mondva amerikai magyarjainknak, hogy a régen kivándoroltak is beszélnek magyarul, a második generáció, a kivándor-

lottak gyermekei még szintén tudnak, ha gyengébben is, de mindenesetre értenek magyarul. Mi bizony kevésbé értenénk meg őket, részint, miután a magyar szavakat erősen angol dialektusban mondják és a magyar szavakat erősen keverik az angollal. Például:

— Meg tudná kérem mondani, hogy jutok el a Broadwayre?

— Sire, mehet subwayn, bussan, street caron, de anyway legjobb, ha taxin megy!

— És gyalog hogy juthatnék el?
— Ha gyalog akar menni, akkor menjen három blockot a Sixth Avenuen, ott forduljon be és a következő corner a Broadway! Megértette?

— Meg!

— Akkor ó ké (all correct.)

Az amerikai magyarok szeretetteljes fogadtatása, mint előbb is említettem, már a hajóállomáson (Brooklynban) kezdődött, mely aztán minden más városban újra meg újra megismétlődött. A kikötőből a városba olimpiai csapatunk motorbiciklis rendőrök sorfala között vonult be; ott az a szokás, hogy a városok azzal tisztelik meg nevezetesebb vendégeiket, hogy motorbiciklis rendőrök szírnázva haladnak a menet előtt és a menetet két oldalán, amerre a menet halad a forgalom megáll és utat enged a bevonulóknak. Ugyanígy „diszkisréttel” vonultak olimpiikonjaink a szállodájuktól City Hallba, a new-yorki városházára, ahol az akkoriban még polgármester Jimmy Walker fogadta őket a legnagyobb szívélyességgel.

New-Yorkban az avenuek és főleg a Broadway szédítő forgalma, valamint ezeknek esti képe, minden képzeletet felülmuló! Minden házban színház, vagy mozi, előtte kikiáltók, óriási reklámtáblák, este is nappali fényben uszó transzparensok, melyek többnyire nem a színtekereket reklámozzák, hanem azt, hogy a színházban vagy moziban minden hely 15, vagy 25, vagy 35 cent.

New-Yorkban és Chicagóban a forgalom olyan szédítően nagy, hogy az utcákon autóval közlekedni majdnem lehetetlen. Legalább is nagyon nehéz és lassu. A közlekedési lámpák (minden utcake-resztezésnél van) automatikusan mutatnak félpercenként pirosat és zöldet s aki történetesen egy „rossz” szériába kerül, az nagyon lassan éri el utjának célját. New-Yorkban és Chicagóban, ha valaki siet, akkor nem autón megy, hanem az u. n. „gyors vasutakat” a „Subway”-t (földalatti) vagy az „Elevatedet” (magas vasut) használja, mert ezzel sokkal hamarabb jut a célhoz. Emellett megvan a rendes utcai villamosközlekedés is s éppen ebben van a hiba, mert ez akadályozza az autók gyors forgalmát leginkább s emellett lassúsága miatt aránylag kevés ember veszi igénybe. Szó van arról, hogy mint Európában nagy városokban a két amerikai városban is megszüntetik a város bellerületén a közúti villamosközlekedést, amely roppant békítőlag hat a forgalom gyors és zavartalan lebonyolítására.

Az Egyesült Államokban egyébként mindenki autón közlekedik, még a legnagyobb távolságokra is. Nálunk az a

utján s lelkiismeretes megfontolás alapján teszem azt, amit teszek, s mindig azzal az érzéssel, hogy az összességért teszem. Éppen ezért meg kell hogy értse a töke, hogy ideig-óráig engedjen mindenkinek legzethez jutni, mert a gazdasági krízisből csak úgy tudunk menekülni, ha mindannyian vállvetve indulunk el ezen az uton, átérve a közös sorsot.

Ssryanovszky Sándor, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke hangzott, hogy a pártnak meg szeretné szerezni és benne meg szeretné szervezni az egész magyar társadalmat. Ma nemzeti egységre kell törekedni, nem pártharcokat és tusákat kell folytatni, hanem minden magyar ember erejének mérkőznie kell azokkal a nehézségekkel, amelyekkel az egész magyar élet küzd. Ugy érzi, hogy a miniszterelnök szavait megértette a magyar társadalom. (Ugy van! Ugy van!) nem lehet ma kicsinyes

érdekeket nézni, nem lehet a pártnak önző célból pártküzdelmet felidézni. Magyarországnak Európa kellős közepén feladatai vannak. A nemzet aktivitását nem szabad az egymás elleni küzdelemben felörölni. Hangsúlyozta, hogy alaptermészete harcos, de ma békét hirdet Miskolcra és Borsod vármegyében. Bizik abban, hogy az a zászló, amelyet a miniszterelnök itt kibontott, diadalmas zászló lesz. Meggyőződése, hogy ha a miniszterelnök bejárja az egész országot, mögéje sorakozik minden igaz magyar és azok, akik csatlakoznak, nem fognak csalódni.

Végül az egész magyar társadalmat felszólította az együttes munkára.

A miniszterelnök és képviselőnek beszédeire, amelyeknek nyomán megalakították a Nemzeti Egység pártjának borsodvármegyei tagozatát máshelyen is foglalkozuk.

A polgári gondolat és a gyáva polgár.

Képviselőtestületi választások Salgótarjában.

Gömbös Gyula miniszterelnök mondotta ezt miskolci beszédében, hogy a polgári gondolat hűve — de nem a gyáva polgár. Önkéntelenül ez jut eszünkbe, amidőn a december 11-én megtartandó városi képviselőtestületi választások előmenyeire gondolunk.

A választás idejének közeledtével ugyanis a város polgármestere kötelességének tartotta, hogy a választási harcot, amely a város békéjét okatlanul hetekre felzavarja, lehetőleg eliminálja. E célból a város különféle foglalkozási ágainak érdekcsoportjainak és politikai pártjainak képviselőit összehívta és felkérte azokat az előzetes megbeszélésre a jelölés tekintetében. A jelenvolt szociáldemokrata megbízottak időt kértek a megfontolásra. Majd egy heti várakozás után kijelentették, hogy nem vesznek részt a megbeszélésben és külön jelöléssel indulnak.

A város polgármestere ezek után kikapcsolódott a továbbiakból.

A polgári és nemzeti alapon álló testületek és munkásszervezetek pedig természetesen minden összeköttetést megszakítottak a szociáldemokrata párttal, megalakították a választást vezető bizottságukat, amelynek elnökévé Róth Flóris bányafőtanácsost, igazgatójává pedig Timaróczy Sándor ipartestületi elnököt választották meg.

A tizenöt tagsági hely tekintetében, amely kisorsolás után most megürül a képviselőtestületben a nemzeti block megfigyelt és felkészülve várja december 11-ét, hogy az összes kerületekben leckét adhasson a békés megfigyelt visszautasító szociáldemokrata pártnak.

Mindig az volt a felfogásunk, hogy a képviselőtestületből ki kell zárni a pártpolitikát. Ott az adózó polgárok adóinak mikénti felhasználását, a város lakói életének könnyebbé tételét tárgyalják

ritkaság, ha valakinek autója van. (Különösen most.) Ott az a ritkaság, ha valakinek nincs autója. Igaz viszont, hogy az egész ország erre is van berendezkedve. Széles, aszfaltozott utak vannak mindenütt, (az országutak is) a városokban épp úgy, mint az országutakon csekély távolságokra nagy benzín és olajtároló telepek, valamint autóparkoló helyek jönnek sorra egymásutánban. Amerikában minden üres telket autóparkoló helyeknek használnak fel, miután a nagy forgalom miatt csak ezeken a kijelölt helyeken szabad kocsiknak megállniuk.

Megemlítsük még, hogy California olajkutjaiból nyert olajat nem vasúton szállítják az ország többi részeibe, hanem földalatti csővezetékken szivattyúzzák a legnagyobb távolságokra is, mint például Los-Angelestől New-Yorkig, ami pedig több mint 6000 kilométernyi távolság.

(Folytatjuk.)

meg a különféle foglalkozási ágak szempontjából, nem pedig idegen városokban székelő politikai vezérek utasításai nyomán. Ezt az elvet érvényesítették is a résztvevők eddig mindig. Ebbe a békés munkába akarták bevonni munkatársnak a szociáldemokrata gondolkodású munkásság képviselőit is.

Válasz a rideg elutasítás volt! Nekik nem a békés munkában való részvétel, hanem a politikai hatalom kell. A városháza tanácstermében is csak szöszéket akarnak teremteni, ahonnan nemzetietlen és a magántulajdont tagadó elveiket szabadon hirdethessék.

Kérdezzük ezek után, hogy akad-e Salgótarjában oly polgár, aki ily előzmények után nem siet az urnákhoz december 11-én, hogy szavazataival a képviselőtestületben a békés munka, a nemzeti gondolat frontját erősítse. Engedi-e valaki terrorizálni magát a demagógia fegyvereivel. Vajon a polgári gondolatnak akadnak-e gyáva polgárai Salgótarjában?

Hitünk és meggyőződésünk, hogy nem! Sz. I.

Miklós napja.

A kisgyermeknek ajándékot váró napja a magyarság ünnepévé lett, amióta az első nemzetgyűlés egybehangzó akaratából Horthy Miklós lett a megcsontított ország első embere, vezére és atyja. A világháború rémségeiből kifelé tapogatózó nemzet évezredes ösztöne szólalt meg a képviselők nyelvén, amikor kormányzóvá választották azt az egész férfit s hős vezért, akinek minden csepp vére, multja és családja abból a rögből sarjadt ki, amelynek háromnegyed részét elrabolták tőlünk.

Az igaz ember és az igazak országa nem veszhetik el, mert amikor a féltékeny szívűek térde már megremegek a bátrak ereje is fogytán van, mindig felbukkanik a sorból valaki, aki fajának s nemzetének husból-vérből való megtestesülése, akinek vágya-célja s gondolata egy az egészszel s akinek az Isten ezen kívül még azt a tehetséget is megadta, hogy a többi vezetője s világító fáklyája lehessen.

Ha nem volnánk ilyen, válságos időkben kitornyosodó kivételes nagyságok, ha a Magyar Sors áldó és sujtó keze nem tartaná fölöttünk őket, elmerülnénk volna már régen a nemzetek és fajok könnyörtelen harcában, mert nem látnánk az új utmutatót, nem hallanánk bátorító és új küzdelemre hívó szavát. Mert hihetetlen megnyugvást áraszt felénk az a tudat, hogy amíg mi robotolunk a szá-

raz betevő falatért, amíg arra is épen csak futja az erőnk, hogy a családjunknak gondját viseljük, de a mindnyájunk közös családjával már nem törődhetünk, — van egy ember mégis, aki tiszta fejjel, magyar szívvvel és erős lélekkel ügyel valamennyiünkre, akit a Magyar Sors vezérnek teremtett s aki a legkétségbeejtőbb véres háborús események közepette is ugyanolyan sziklaszilárdan állt a helyén, mintha az egész magyarság minden jótulajdonsága benne öltött volna testet.

Mi egyszerű kortársai nem tudjuk eléggé értékelni azt a munkát és azokat a szolgálatokat, amelyeket Horthy Miklós tett és tesz szegény hazánknak, mert annyira ellepnek személyi bajaink és kicsinyes vívódásaink, hogy nem láthatunk tisztán a körülöttünk lezajló események forgatagában, hanem az idő és történelem ítélőszéke majd odaállítja azok közé, akik e fajnak és földnek örök büszkeségei.

Mi csak halát adhatunk az Istennek, hogy Trianon éjszakáján megajándékozott bennünket s lelkünk egész melegeivel, szívünk ösztönös szeretetével kérjük, hogy tartsa és áldja meg benne és vele együtt a szebb jövőt, magyarabb életet váró egész nemzetet.

Hírek és különféle

Kormányzónk Ötömértisége
névnapján december 6-án d. e. 10 órakor az összes templomokban hivatalos istentisztelet lesz.

A Mansz salgótarjáni osztálya, a Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet, az Evangélikus Nőegylet és az Izraelita Nőegylet együttes munkával 1933. január hó 7-én nagy műsoros, táncos egybekötött jótékony estélyt rendez a helybeli népkonyha-akció javára. Az estély a farsang legnívósabb estélyének ígérkezik, melyre már eddig is óriási az érdeklődés és lázas készülődések folynak annak minél tökéletesebb megrendezésére. Az est ünnepi szónokkál a nőegyletek **Sztranyavszky Sándor képviselő Ur Öcselencsáját** kéri fel. Hangversenyszámok teszik változatossá a műsort, régi magyar táncok kerülnek bemutatásra. Közben szerető nő gesztus hajlik a munkát nem lelők az éhezők szomorú csoportja felé: Segítsé! Az est részletes műsorát a jövő heti számban közöljük.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó Rezső öcsénk temetésén résztvettek s mélyszégyes fájdalommal enyhíteni szívesek voltak, valamint sport és munkatársainak ezután mondunk hálás köszönetet.

Gyurcsik család.

Az Evangélikus Nőegylet adventben minden pénteken este pontosan 6 órakor a parokián bibliaórát tart, melyről tagjait ez uton is értesít.

A salgótarjáni leányok „Magyarok Nagyasszonya” kongregációja dec. 8-án Szeplőtlen Fogantatás ünnepén d. e. 11 órakor a régi plébániai templomban tartja fogadalom-megújítását, melyre a a Mária tisztelőket szeretettel meghívják a kongregantisták.

A magyarság háborús teljesítményét megcsodálta a világ. Amikor kiűtötték kezéből a fegyvert, belerugott a vergődő oroszlanba bocskoros oláh és muzsikás cseh. A történelem legaljasabb békekötése már felnyitotta a világ szemét, de az összetakolt új „hatalmasságok” még kétségbeesve kapaszkodnak a mondva csinált határokba. A revizói gondolat már-már a megvalósulás stádiumába jut, de a bocskoros oláhok Erdély sokat szenvedett magyarságán akarnak bosszul állni, amiért „Trianon” falai recsegnek. Gyáva pimaszkodásukra ma még parlamentáris uton vág vissza a hivatalos Magyarország, de holnap talán a nem hivatalos magyarországi zuzza össze az árulás által felszínre került új nagyságokat s teszi rá pünkösdi királyságukra a halotti keresztet.

Az Evangélikus Önképzőkör ifjúsága minden csütörtök este fél 8 órakor a parokián összejevetelt tart, amelyről tagjait ez uton is értesíti.

Az evangélikusok I. Rákóczy György emlékünnepe Péntes Zoltán főgimnáziumi tanár tartott mélyenszántó felolvasást a nagy erdélyi fejedelemlről és koráról, amit a közönség nagy figyelemmel hallgatott végig. Közreműködtek az estén dr. Csengődy Lajos lelkész, Kovács Géza és Urbán Gyula orgonakíséret és csellójátékkal.

Hősök emléktáblájának leleplezése Zagyvarónán. A szomszédos Zagyvaróna községben f. év november hó 27-én d. e. szentmise után ünnepélyes keretek között ment végbe a világháborúban elesett hősök emlékére a torony falába beépített emlékmű leleplezése. Az emlékművet a szentmisét celebráló salgótarjáni északi plébánia egyik tagja, Vilmos atya áldotta meg, mélyszégyes vallássóságtól és hazafias érzülettől áthatott szép beszéd kíséretében. A leleplező ünnepi beszédet Kozákovits Ede nyug. igazgató tanító tartotta. Beszélt még Lakatos József gyári munkás, ki az általános mozgósítás hatásáról és a bevonult hadkötelesek összetartásáról emlékezett meg. Közreműködtek még az ünnepségnél a zagyvarónai áll elemi iskola négyzólamú énekkara, az elemi és ovoda-tankötelesek ügyes szavataikkal és a zagyvarónai fuvós zenekar sikeres játékaival. Az ünnepi beszédben rövid visszapiillantást vett a szónok a háború mámoros kezdetére, a titáni küzdelmekre, a sok száz-ezer hősi halottra, a gonjka házára s a mának kétségbeejtő gazdasági nehézségeire, de rámutatott a pirkadó nemzeti hajnalra is. — Minden szereplés magánhordta a tisztelet és megbecsülés háláját és a nagy számban összejött közönség könnyezve oszlott széjjel a ködös vasárnap délelőtt, melyet az emlékezés történelmi nappá avatott, amikor egy kis magyar falu apraja és nagyja szent fogadalmat tett a régi határok visszaszerzésére.

Az Evangélikus Leányegylet hangulatos leányestét rendezett november 27-én, amelyen szép számú közönség hallgatta végig a műsort, amelynek keretében Medzihradsky Márta elnök mondott értékes megnyitót, majd a Leánykar énekelt szépen, Galbács Ica mély hatású szavallatát Dianiska Mariska éneke követte, Gábler Edit zongorakíséretével sok tapsot aratva, Dr. Csengődy Lajos a magyar nő különleges értékeiről tartott előadást, Knapic Mária, Gábler Edit zongorakíséretével ugyancsak kedves ének-számot adott elő, Csarba Ilonka meglepően szavallata is mély benyomást keltett, ami után Marko Emma olvasott fel a székesi lányok életéből, végül a Hiszek egy fejezte be az ünnepet. Műsor után társasgyűlést keretében tovább is együtt maradt a fiatalok.

Jótékonycélu műkedvelői színelőadás. Meghívó. A Salgótarjáni Acélgári Olvasóegylet 1932. évi december hó 3-án szombatn este 8 órai kezdettel, az acélgári árva és szegényorsós gyermekek felségelyezésére, műkedvelői színelőadást tart, melyre az Olvasóegylet t. tagjait és az érdeklődő nagyérdemű közönséget ezután hívja meg tisztelettel a Választmány. Színrekerül: a Belvárosi Színház nagysikerű vígjátéka „Egy kis senki”. Vígjáték 3 felvonásban. Helyárak: I. hely 1.40 P., II. hely 1 P., III. hely 80 fillér, állóhely 50 fillér. Előadás után tánc reggél 4-ig.

A „Mansz” salgótarjáni osztálya nak elnöksége hálás szívvel nyugtázza a városi menházban fenntartott ingyenes levelesakciójára ujabban érkezett nemes-lelkű adományokat: A Salgótarjáni Köszénbánya R. T. 500 P., a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. tisztviselő, tanító, segédtszti és altiszti kara 350 P., Buckó Gábor Salgótarjáni 10 P., Ekkert Róbert 5 P., Bauer Ede 3 P., Bauer Gusztáv, Gracza Emil 2—2 P., Endrey László, Hoffmann Emil 1—1 P., Schlattner Károly 5 P., Dankó Antal 15 P., Langer József, Szilvássy Ferenc 2—2 P. Zárlat-eredmény f. hó 1-én 1078.40 P. Természetbeni adománnyal voltak szívesek az akció nemes ügyét előbbre vinni: Salárdy István 200 kg. buza, a Salgótarjáni Fogasztási Szövetkezet 25 kg. bab, 25 kg. lencse, 5 kg. zsír, N. N. 6 kg. hagyma, Králik Rezsőné 4 kg. töpörtyű, Friedler Samu 800 példányu „Segítetek, hogy segíthessünk” „Mansz” körlevél. A hentes és mászáros iparosok tudó és egyéb adományait összevonva havonként egyszer fogjuk elszámolni.

Cserkészapródok munkája. Jánosknán a Dugovics Titusz 814-es számú cserkészapród csapat „Mókus” őrsé hangulatos, meghitt műsoros estélyt tartott. A „kis magyarok” munkáját Sütő Sándor cs.-tiszti bányatársulati tanító vezeti. Az önzetlen munka megbecsülését bizonyította a nagyszámban megjelent közönség megértő, komoly érdeklődése és derűs hangulata. További „jó munkát” az alkotni tudó rendezőségnek és 814-es cs. csapat minden tagjának.

Ha nem akar elkészni használgon CORTREBERT
precíziós zsebórát!
Világ márkát!
Magyarországi vezérképviselő **"Kronosz,"**

Helyi bizományi lerakat:
KESZLER Á. órák és ékszerész
SALGÓTARJÁN. RÉGIPOSTA-UTCA 5.
Minden e szakmába vágó munkát elvállalok. Veszek tört aranyat napi áron. Részletfizetési kedvezmény.

Óra és ékszer kereskedelmi r. t.
Budapest, Eskü-ut 4.
M. kir. csendőrszolgálati órák, briliáns gyűrűk és fűggők.
dus raktár minden szakmába vágó cikkekben!

Meg akarják szüntetni az O.T.I. salgótarjáni kirendeltségét.

Nagy megdöbbenést keltett az összes érdekeltek körében az a belügyminiszeri rendelkezés, amely az O.T.I. salgótarjáni kirendeltségét hivatkozással a ráfizetésre meg akarja szüntetni. Különösen a városiparos és munkástársadalma szívesen fel a hír hallatára, mint akiket ez leginkább érintett is.

A gyakorlatban ugyanis ez az intézkedés azt jelenlé, hogy bármily ügyben is valakinek dolga volna az O.T.I.-nél az zárandokoljon el Balassagyarmatra, mert Salgótarján is odatarozna. Hogy ezt még csak a nagyvállalatok, akiknek külön szervük foglalkozik az O.T.I. ügyekkel valahogy megcsinálják elhiszük, de hogyan fogják ezt megcsinálni azok a szegény ezrek, akik éppen betegségükben és nyomorúságukban fordulnak az O.T.I.-hoz? Gondoljunk csak a kirendeltség előtt nap-nap mellett ácsorgó, didergő tömegre!

Ez az intézkedés tehát a munkásság ezreinek szemében ellenszenves és antiszociális, de valószínűleg gazdaságosság szempontjából sem állja meg a helyét. Hiszen a járulékok helyszini kivetése, behajtása, a felmért ügyek közvetlen, személyes elintézése minden em-

beri számítás szerint csak előnyösséget biztosítanak anyagi tekintetben is az intézetnek.

Az érdekeltek az lpartestületben néhány héttel ezelőtt megbeszélést is tartottak ebben az ügyben, ahol minden felzároló, munkaadó és munkás egyaránt a legelősebben kikelt a megszüntetés terve ellen.

Az illetékesek felkérésére Sztranyavszky Sándor dr. képviselőnk vette kezébe ezt az ügyet is, aki közvellen az O.T.I. vezetőségéhez fordult a dolog újból való megvizsgálása és a sérelmes intézkedés megváltoztatása céljából.

Képviselőnk fellépésének meg is volt az eredménye. Az O.T.I. egy titkárát küldött ki az ügy újból megvizsgálása végett, aki itt a helyszínen az érdekeltek meghallgatásával tanulmányozta ezt a kérdést. A gyárakban és egyéb munkahelyeken a kiküldöttet valósággal megrohanták a munkások a érvek és adatok tömegével árasztották el a jegyzőkönyvet felvevő kiküldöttet.

Ily stádiumában a dolgoknak várja a város munkástársadalma a döntést, amely meggyőződésünk, hogy csak kedvező lehet!

Bajtársi üdvözlés jött a Várpalotára költözött vitéz Bodor Sándor volt állomásparancsnoktól. Meleg szeretettel nyilatkozik meg emléklapos bajtársairól, kik őt és családját a városból való távozás alkalmából oly felemelő ragaszkodással, tisztelettel és megbecsüléssel vették körül. Az új állomáshelyén lévő parancsnok szívélyes üdvözlését és megkülönböztetett tiszteletnyilvánítását küldte salgótarjáni emléklapos bajtársainak.

Frontharcos mozgalom. Hosszu évek vájúdása után a frontarcos szervezkedés a megvalósulás felé halad városunkban is. A régi bajtársak megirított sorait az élet parancsoló szükségessége összefogásra, cselekvésre kényszeríti. Az Országos Frontharcos Szövetség megbízásából Csaszlava Gusztáv ny. bányafőmérnök, volt főhadnagy már összehívta vasárnap délutánra az előkészítő bizottságot, amely az alakuló közgyűlést fogja előkészíteni. Hiszük, hogy ezt a szervezetet át fogja hatni az igazi bajtársi szellem, ahol nem egyéni aspirációk, hanem a közérdek fog érvényesülni s a nehezen remélhető anyagi előnyök kelyett legálabb erkölcsi elismerést és megbecsülést fog biztosítani a vilgháború sokat szenvedett áldozatainak s egyben az ifjú nemzedék előtt követendő példát emel.

Füldőgyűli kiállítás rendez az 1933. évi tavaszon Budapesten az országos balneológiai egyesület. Az üdülést, nyaralást és turisztikát általában az idegenforgalmat elősegítő tárgyak, melyek a kiállításon díjmentesen bemutatathatók, a város polgármesterénél jelenthetők be.

Betörés. Nov. 27-én vasárnap éjjel eddig ismeretlen tettesek a padlást felbontva behatoltak a Lóvi testvérek fő-utcai ruháüzletébe s onnan cca 3500 pengő értékű ruhaneműt vittek el. A betörést nagy szakértelemmel bíró egyének követhették el, mert a padláson levő nyílás is erre enged következtetni. A széleskörű nyomozás megindult s reméljük, hogy a tettes ezuttal is rövidesen hurokra kerül.

A koldulás megszüntetése érdekében f. hó 29-én d. u. értekezlet volt a városházán Horváth László h polgármester elnöklésével. A bizottságok megalkultak, hogy a beosztás szerint juttassanak a megajánlások összegyűjtésére. Terhes szerep a mai nehéz időkben, amikor a társadalomra hárul sok olyan terher, amelynek hordozását a „boldog” bekeidőben nem ismerték. Igaz az is, hogy az áldozatosság és megértés mintha ma nagyobb volna, amikor a saját maguk nyomorán, baján keresztül nézik az életet az emberek. — A bizottságok terhes vállalkozásának bizonyára meglesz a kellő eredménye, mely egyik legszociálisabb kérdést van hivatva rendezni. — A megajánlások kapcsán befizetett első havi összeg nagysága fogja megmutatni a mértéket, melyet a létminimum alkalmazásával figyelembe vehet a bizottság.

Apollo hangos mozgósínház. A mozgóképszínház leszállított helyérei nem hozták meg a kívánt eredményt: A mozilátogatók száma nem emelkedett. Más nem lehetett tenni, vissza kellett állítani a régi helyáratok. Ez meg is történt a legolcsóbb hely kivételével, amely okosan megmaradt a leszállított nívón! Nem hallgathatjuk el azonban azt a sajnálatos tény, hogy különösen nagyobb slágereknek a hangos készülék felmondta néhányszor a szolgálatot. Utána is jártunk a dolognak s úgy informálták e sorok íróját, hogy a vezetéken történt szándékos rongálás idézte elő a nem kívánatos zavarokat. A hibák kijavítása megtörtént s az előadások jövőbeni zavartalan megtartásának érdekében minden intézkedés megtörtént. Ez minden esetre megnyugvással szolgálhat a mozi törzsvendégeinek. „A Munká”-ban szeretnék barátokat szerezni annak az elgondolásnak, hogy a szerda, csütörtöki 8 órai előadások egyik napon 7 órakor tartatnának. Így a korábbi és későbbi lefekvők táborra is ki lenne elégítve. Szeretném, ha néhányan hozzászólnának e felvetett gondolathoz, első sorban saját kényelmüket szolgálják;

December különben, amint az előzetes jelentésekből is látható, a jó filmek hónapja lesz. A Boldog szívek, Glória, Varsót bál elé nagy várakozással tekint a város mozilátogató publikuma. —(th.)

Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes **Ferenc József** keserűvíz naponként való ivás a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít.

Szerkesztői üzenetek.

Egy olvasó. Személyes izü és névtelenség palástjába burkolódzó támadásokra nem válaszolunk. — **SBTC.** Külön levélben válaszolunk. — **T. E.** A vers nem üti meg lapunk mértékét. — **D. Z.** Magunk is azon a felfogáson vagyunk, mint vezető helyen irt cikkünkben is rámutattunk. — **D. D.** Jelenleg nincs Salgótarjában legalább is a város központjában ily tanfolyam. Most a TESz. vezetősége fáradozik ily előadásorozat összehozásán. Annakidején hirt adunk róla. — **Adófizető.** Nem szabad csak egy szempontból bíráltni az eseményeket. A város munkanélkülieit foglalkoztatni kell s erre legalkalmasabb mód az utca és terek föld és közmunkáinak elvégzése. — **R. Sz.** Az új MAVART járat megoldotta ezt a kérdést is.

Olcsó állatszérumot hoznak forgalomba. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara legutóbbi közgyűlésén Debrecenben bejelentették, hogy a földművelésügyi minisztérium kartelenkivűli olcsó oltóanyagtermelő intézetet állít fel. A gyár Debrecenben létesül és a sertésvész elleni szérumot a jelenlegi 105 pengő karterál helyett 65 pengőért hozza forgalomba.

Üzlet és irredenta. Az utóbbi napokban szinte közkezen forog az a térkép, amely csonkamagyarország kibővített területét mutatja. Annyszor családunk már és oly sok keserűség érte nemzetünket, hogy ezt a kinyomatott örömhirt is jogos kételkedéssel fogadtuk és csak csóváluk a fejünket, mert — bár a világ lelkiismerete ébredszik és vannak is olyan parányi jelek, amelyek külföldi anyagi érdekből kívánnák ma határaink kitolását, — komolyan nem merjük elhinni, hogy pusztán az igazság és okos elgrelátás szabaditana fel egy részt a magyar földből. Hiába hangoztatják nemcsak nagy külföldi barátaink, hogy mai területünkön elpusztulunk és magunkkal rántjuk a miénkbe beleült idegeneket is, szinte már az unalomig ismételtetik, hogy Európa életének megkönnyebbülése és a nyugalom visszatérése Magyarország és Németország igazságának méltányolásában rejlik, — s bár a rideg számító közgazdászok és történettudósok is egyre azt bizonyítgatják, hogy természetellenes a mai állapotunk, mi mégsem feledkeztünk meg a jelen sivárságáról, hanem eresztjük szabadjára lelkesedésünket, hanem számolunk az étellel és azoknak a lelkeségével akik megrontottak bennünket. A történe-

AZ ÚJ NAGY ADÓ MEGINDULÁSA UTÁN IS SELEKTIV MARAD

Super 33 Standard

lem azt tanítja, hogy vér és erőszak nélkül sohasem mondott le senkisek akkorra földről, amekkora nekünk jár. Verről, vagyis háborúról e pillanatban nem lehet szó, erőszakot pedig, amelynek a háttérben szintén a vérrel való fenyegetés meredezne, ugyan kitől remélhetnénk? A mi erőnkől nem futná más meg?...

Elhíjasodásnál, köszvényél és cukor betegségénél a természetes **Ferenc József** keserűvíz javítja a gyomor és belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a **Ferenc József** vizkura nagyon szép eredményre vezet. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Aspirin tabletták

csak az eredeti csomagolásban a Bayer-keresztíttel valódiak. Mindenféle pótsert utasításon vlassz.

Egy vertheim szekrény nagyon olcsón eladó. Cim: Galbács István Pécs-kő-utca 4.

Karácsonyi csoda

1 drb. női combiné színes batist izléses himzéssel	1:30 P
1 drb. női combiné színes batist szép csipkével	1:50 "
1 drb. női combiné színes la nanszuból szép csipkével	2:50 "
1 drb. női combiné fehér batist sifion színes himzéssel	2:80 "
1 drb. női ing izléses himzéssel és csipkével	1:70 "
1 drb. női ing izléses kivitelben la mosott sifionból.	1:90 "
1 drb. női hálóing színes batistból himzéssel	2:20 "
1 drb. női hálóing színes nanszuból diszes himzéssel	3:20 "
1 drb. női hálóing la fehér batist sifionból himzéssel	3:20 "
1 drb. női hálóing la nanszuból gyönyörű ajour disszel	3:90 "
1 drb. női hálóing selyem toile anyagból gyönyörű diszítéssel	4:80 "
1 drb. női tenniszflannel reform-nadrág	1:30 "
1 drb. férfi ing flannelből	2:10 "
1 drb. férfi ing fehér puplin mellel dupla kézelővel	3:80 "
1 drb. férfi alsónadrág hosszú la köpperből	2:10 "
1 drb. leányka ing mosott sifionból himzéssel	1:10 "

Ezen áru megbízható, szép és jóminőség, amiről mindenki meggyőződhetik, mert az újságokban és árjegyzékekben le-rajzolt áruk minőségét csap papíron láthatja és az árut kézzel meg nem foghatja.

Továbbá raktáron tartok mindenféle női, férfi és gyermek téli ujdóságokat.

Szolid árak! Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

kiváló tisztelettel:

vitéz DONÁSZY GYÖZŐ

Magyar Divatáruháza
SALGÓTARJÁN.

